

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อ เสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลแล้ว ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอนี้ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ในปีการศึกษา 2540 จำนวน 3,412 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ในปีการศึกษา 2540 จาก 4 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 336 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบสอบถามการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา
3. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เก็บด้วยผู้ช่วยวิจัยและส่งทางไปรษณีย์ โดยขอความร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละโรงเรียน ได้ประมาณกลุ่มตัวอย่างไว้ 400 ชุด ได้รับกลับคืนจำนวน 336 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* โดยคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว คำนวณเป็นจำนวนความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลด้านการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา คำนวณเป็นจำนวนความถี่ ค่าร้อยละ แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

80 - 100	ปฏิบัติงานมากที่สุด
70 - 79	ปฏิบัติงานมาก
60 - 69	ปฏิบัติงานปานกลาง
50 - 59	ปฏิบัติงานน้อย

3. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน
คำนวณเป็นค่าร้อยละ แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

80 - 100	ปฏิบัติงานมากที่สุด
70 - 79	ปฏิบัติงานมาก
60 - 69	ปฏิบัติงานปานกลาง
50 - 59	ปฏิบัติงานน้อย

4. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานนำมารวบรวมและสรุป

ผลการวิจัย

1. ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-40 ปี มี
วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย มีประสบการณ์ในการสอน 16 ปีขึ้นไป สอนวิชาพลศึกษา และมีจำนวน
คาบสอนต่อสัปดาห์ 11-17 คาบ

2. ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประเทศไทย ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-45 ปี มีวุฒิทาง
การศึกษาระดับปริญญาตรี สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอน
ปลาย มีประสบการณ์ในการสอน 16 ปีขึ้นไป สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษาและ
มีจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ 18-24 คาบ

3. ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประเทศไทย ขนาดกลาง/เล็ก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-35 ปี มี
วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย มีประสบการณ์ในการสอน 16 ปีขึ้นไป สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา
และมีจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ 18-24 คาบ

4. งานพิเศษอื่นๆ นอกจากการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยม
ศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาด
ใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก ได้แก่ ผู้กำกับลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด รักษาดิน

แดน สารวัตรนักเรียน งานพัสดุ ประชาสัมพันธ์ งานพยาบาล งานคอมพิวเตอร์ งานโภชนาการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง วิชาการ ธุรการ และบริการ งานแนะแนว งานแผนงาน งานสารบรรณ การเงิน งานศิลปะ งานศูนย์กีฬา ดนตรี งานโสตทัศนูปกรณ์ สหกรณ์ร้านค้า วิทยุสื่อสาร งานชุมชนสัมพันธ์ ที่ปรึกษาชุมชน งานอาคารสถานที่ งานทะเบียนนักเรียน ผู้ฝึกซ้อมกีฬาโรงเรียนและจังหวัดและคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

5. การปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ในด้านต่างๆ ดังนี้

5.1 การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ บิดหลักการและปรัชญาทางพลศึกษาในการสอนพลศึกษา (ร้อยละ 94.6, 95.5, 98.2) จัดการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ร้อยละ 95.5, 98.2, 100) จัดการเรียนการสอนตามจุดประสงค์รายวิชา (ร้อยละ 97.3, 97.3, 100) เลือกวิธีสอนและกิจกรรมการสอนตามจุดประสงค์ที่วางไว้ (ร้อยละ 94.6, 97.3, 94.4) ใช้สื่อการสอนในการสอนพลศึกษา (ร้อยละ 90.2, 92.9, 95.5) เตรียมอุปกรณ์ในการสอนแต่ละคาบ (ร้อยละ 92.0, 92.9, 97.3) เตรียมสถานที่ในการสอนแต่ละคาบ (ร้อยละ 89.3, 90.2, 97.3) สอนเกี่ยวกับกฎ กติกา และแบบแผนการเล่นกีฬาประเภททีมหรือบุคคล (ร้อยละ 91.1, 93.7, 95.5) กระตุ้นและเสริมกำลังใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ (ร้อยละ 95.5, 99.1, 99.1) ดำเนินการสอนให้เกิดความสนุกสนาน (ร้อยละ 97.3, 99.1, 100) อบอุ่นร่างกายก่อนการเรียนการสอนทุกชั่วโมง (ร้อยละ 89.3, 91.1, 94.6) ทบทวนทักษะที่เรียนไปแล้วก่อนการสอนทักษะใหม่ทุกครั้ง (ร้อยละ 82.1, 89.3, 83.9) ปลูกฝังคุณธรรม ความมีน้ำใจนักกีฬาและระเบียบวินัยแก่นักเรียนในการสอนพลศึกษา (ร้อยละ 97.3, 95.5, 99.1) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำทักษะที่ได้เรียนไปใช้เล่นกีฬาเพื่อความสนุกสนาน (ร้อยละ 97.3, 97.3, 99.1) สรุปบทเรียนและสรุปปฏิบัติในตอนท้ายของการสอนทุกบทเรียน

(ร้อยละ 91.1, 89.3, 88.4) การประเมินผลครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการสอน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณธรรม และสมรรถภาพทางกาย (ร้อยละ 92.0, 92.9, 90.2) สามารถวัดผล และประเมินผลและประเมินผลในแต่ละจุดประสงค์ได้ตรงตามการพัฒนาการที่เป็นจริง (ร้อยละ 92.0, 90.2, 88.4) ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปได้ (ร้อยละ 92.9, 92.9, 92.9) และมีส่วนร่วมวางระเบียบการเรียนการสอนของนักเรียน (ร้อยละ 90.2, 85.7, 92.0)

5.2 การปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็กมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬายภายในโรงเรียน เช่น กีฬาสี กีฬากลุ่ม (ร้อยละ 98.2, 98.2, 100) จัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (ร้อยละ 92.0, 88.3, 83.0) จัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการ (ร้อยละ 89.3, 86.6, 93.8) เป็นผู้ฝึกสอนกีฬา (ร้อยละ 88.4, 91.1, 92.9) จัดกิจกรรมเสริมความรู้ทางพลศึกษาแก่นักเรียน (ร้อยละ 87.5, 82.1, 91.1) จัดชุมนุมกีฬาและนันทนาการ (ร้อยละ 88.4, 90.2, 97.3) กระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา (ร้อยละ 98.2, 94.6, 97.3)

5.3 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็กมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียน (ร้อยละ 99.1, 100, 99.1) เข้าร่วมการประชุมของโรงเรียน (ร้อยละ 98.2, 100, 99.1) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ แก่เพื่อนร่วมงานในโรงเรียน (ร้อยละ 92.9, 97.3, 96.4) ร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมในโรงเรียน (ร้อยละ 96.4, 98.2, 100) เผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน (ร้อยละ 97.3, 98.2, 100) ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาชุมชน ประจำชั้น หรือคณะสี (ร้อยละ 92.9, 92.0, 100) ควบคุมดูแลความปลอดภัยของนักเรียน (ร้อยละ 84.8, 95.5, 93.8)

เป็นครูเวรในวันราชการหรือวันหยุดตามที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 95.5, 93.8, 98.2)

5.4 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ให้คำแนะนำแก่อาจารย์ใหม่ หรือนักศึกษาฝึกสอนในโรงเรียน (ร้อยละ 83.9, 83.8, 83.9) การดำเนินงานและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพพลศึกษา (ร้อยละ 88.4, 95.5, 97.3) สร้างภาพพจน์ที่ดีในการเป็นครูพลศึกษา (ร้อยละ 95.5, 99.1, 98.2) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพลศึกษาที่ถูกต้องกับบุคคลในวงการอื่น (ร้อยละ 92.0, 96.4, 95.5)

5.5 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับชุมชนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน (ร้อยละ 95.5, 98.2, 98.2) ร่วมมือกับชุมชนในการจัดการแข่งขันและตัดสินกีฬา (ร้อยละ 84.8, 91.1, 84.8)

5.6 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬาในเรื่องจิตวิทยาการกีฬาศึกษาของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยและทำงานประสานสัมพันธ์กัน (ร้อยละ 98.2, 98.2, 99.1) สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนทั้งในการเรียนและการเล่นกีฬา (ร้อยละ 96.4, 98.2, 100) ให้คำปรึกษาและแนะนำที่ถูกต้องแก่นักเรียนในด้านการควบคุมอารมณ์ในขณะที่เล่นกีฬาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (ร้อยละ 98.2, 98.2, 100) ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับทักษะกีฬาทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน (ร้อยละ 96.4, 98.0, 99.1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เทคนิคทางจิตวิทยาการกีฬา เช่น การฝึกสมาธิ การผ่อนคลาย การควบคุม

ความวิตกกังวล เป็นต้น (ร้อยละ 87.5, 91.1, 89.3)

5.7 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬา ในเรื่องโภชนาการทางการกีฬาของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการสำหรับนักกีฬา (ร้อยละ 92.0, 95.5, 92.0) ให้คำแนะนำประโยชน์และโทษของการใช้สารกระตุ้น (ร้อยละ 87.5, 92.9, 91.1) ให้ความรู้แก่นักกีฬาเกี่ยวกับการดื่มน้ำก่อน-หลังการแข่งขันกีฬา (ร้อยละ 89.3, 93.8, 92.9) แนะนำการบริโภคอาหารเสริมแก่นักเรียนที่ต้องการพลังงานเสริม เช่น การเพิ่มคาร์โบไฮเดรต (ร้อยละ 84.8, 92.0, 90.2) แนะนำการบริโภคอาหารประเภทโปรตีน (ร้อยละ 82.1, 91.1, 89.3)

5.8 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬา ในเรื่องชีวกลศาสตร์ ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเพิ่มความสามารถในการเคลื่อนไหว เช่น การรักษาสมดุล (ร้อยละ 83.9, 92.0, 94.6)

5.9 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬา ในเรื่องสรีรวิทยาการกีฬา ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ได้ทำการทดสอบและประเมินสมรรถภาพทางกายของนักเรียน (ร้อยละ 85.7, 86.5, 81.3) แนะนำวิธีการรักษา และเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายกับนักเรียน (ร้อยละ 93.8, 95.5, 97.3)

5.10 การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬา ในเรื่องกีฬาเวชศาสตร์ ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บอันเกิดจากการเล่นกีฬา (ร้อยละ 96.4, 99.1, 99.1) แนะนำการใช้อุปกรณ์เพื่อป้องกันการบาดเจ็บในกีฬาแต่ละประเภท (ร้อยละ 96.4, 98.2, 94.6) แนะนำวิธีการช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาที่ถูกวิธี (ร้อยละ 96.4, 100, 96.4) แนะนำวิธีการปฏิบัติต่อผู้ได้รับบาดเจ็บภายหลังการเล่นกีฬา (ร้อยละ 95.5, 99.1, 100) แนะนำวิธีการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายหลังจากการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา (ร้อยละ 91.1, 97.3, 92.0)

5.11 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก ได้แก่ ครูพลศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านร่างกาย บุคลิกภาพ ใช้คำพูดที่เหมาะสม สุภาพอ่อนโยน เป็นคนที่ตรงต่อเวลา มีความยุติธรรม ส่งเสริมให้นักเรียน ประชาชน ออกกำลังกาย ต้องเป็นผู้ที่เฝ้าหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ให้ความสำคัญกับวิชาชีพพลศึกษาให้มากขึ้น ควรทำงานอย่างมีแบบแผน ทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี ควรมีการฝึกอบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ได้มาตรฐานเพื่อนำมาปรับปรุง ควรให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ สถานที่ให้อย่างเพียงพอ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์กีฬาที่ทันสมัยผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาและกิจกรรมพลศึกษาอย่างจริงจังและครูพลศึกษาสอนหลายวิชามากจนเกินไป

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยแยกตามรายด้านดังนี้

1. การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย แยกตามขนาด

ของโรงเรียนอยู่ในระดับ "มากที่สุด" และแยกเป็นรายข้อที่อยู่ในระดับ "มากที่สุด" ยกเว้น การเตรียมการสอนระยะสั้น เช่น บันทึกการสอนรายคาบ สอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ทางพลศึกษา อยู่ในระดับ "ปานกลาง" สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา ใจมีธรรมดี (2538) ซึ่งพบว่า การปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐกรุงเทพมหานคร กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง/เล็ก อยู่ในระดับ "มาก" ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียน ด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ด้านที่เกี่ยวกับชุมชนและด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์ การกีฬา ยกเว้น การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับชุมชนในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง/เล็กอยู่ในระดับ "น้อย" สาเหตุเนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการจัดอบรมโดยหน่วยงานของรัฐ เช่น กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย เขตการศึกษา และสมาคมกีฬาต่างๆ รวมถึงมีการรวมกลุ่มโรงเรียนเพื่อพัฒนามาตรฐานโรงเรียนให้ดีขึ้น จึงทำให้การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครูพลศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย แยกตามขนาดของโรงเรียน อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ อยู่ในระดับ "มาก" ในโรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก และแยกตามรายข้อ ครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ คือ จัดพลศึกษาพิเศษเพื่อเด็กออทิสติก อยู่ในระดับ "มากที่สุด" ในโรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก สอนกิจกรรมยูวาทาชาด ปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ในโรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก และไม่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ในโรงเรียนขนาดใหญ่ สอนกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด สอนกิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร ไม่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อยู่ในระดับ "มาก" ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง/เล็ก จากผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ บาเลย์ และฟิลด์

(Baley and Field, 1976) ได้สรุปหน้าที่ของครูพลศึกษาไว้ว่า "ครูพลศึกษามีหน้าที่ต้องจัดกิจกรรมหลายประเภท ได้แก่ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน โรงเรียน การโค้ชกีฬา การสอนวิชาสุขศึกษา การทำงานประสานกับโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน การอยู่ค่ายพักแรม การศึกษากลางแจ้ง และบรรดิกการทางพลศึกษา" สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ฉะนั้นถ้าต้องการส่งเสริมการเรียนพลศึกษาให้ดี ก็ควรปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพควบคู่กันไปด้วย

3. การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียนของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย แยกตามขนาดโรงเรียนอยู่ในระดับ "มาก" ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และในโรงเรียนขนาดใหญ่ และอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ในโรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก ยกเว้นการทำงานฝ่ายธุรการ ที่ครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงานเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก" การทำงานฝ่ายบริการ วิชาการ อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ซึ่งสอดคล้องกับบุชเชอร์ (Bucher, 1975) ที่ได้เสนอแนะหน้าที่ของครูพลศึกษาตอนหนึ่งว่า "หน้าที่ในการปฏิบัติงานแก่สถานศึกษาโดยมีส่วนร่วมในการกำหนดโปรแกรมการเรียนของนักเรียน และยอมรับการเรียนหลักสูตรทุกวิชา สนองนโยบายสถานศึกษา ประการสำคัญคือช่วยเหลืองานเท่าที่จะทำได้ เช่น กิจกรรมนักเรียน การแนะแนว งานพิเศษเฉพาะกิจต่างๆ เป็นต้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิต โกศลอินทรีย์ (2521) ที่พบว่าครูพลศึกษาในกรุงเทพมหานคร คือ เข้าร่วมประชุมของโรงเรียนเผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน จัดชุมนุมกีฬา นันทนาการ การให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน" ซึ่งกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียนเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบของครูทุกคนที่มีต่อโรงเรียนที่จะต้องช่วยกันส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย แยกตามขนาด

โรงเรียนอยู่ในระดับ "ปานกลาง" และแยกเป็นรายข้อ ครูพลศึกษาไม่ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "ปานกลาง" คือ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เข้าร่วมประชุมสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เขียนตำราหรือเอกสารประกอบการสอน และไม่ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "มาก" คือ ทำการวิจัยเกี่ยวกับพลศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิต โกลิอินทรีย์ พบว่า "บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อวิชาชีพ คือ การดำเนินงานและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ" สาเหตุที่ครูพลศึกษาไม่เป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เข้าร่วมประชุมสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เขียนตำราหรือเอกสารประกอบการสอน ทำการวิจัยเกี่ยวกับพลศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสมาคมมีการประชาสัมพันธ์น้อย ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้ขาดประสบการณ์ในการเขียนตำราและการทำงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ขวัญบุญจัน (2535) พบว่า "ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการผลิตผลงานทางวิชาการ" ผู้วิจัยเห็นว่าควรประชาสัมพันธ์ให้ครูพลศึกษาสมัครเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา และเรียนต่อในระดับสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ครูพลศึกษาสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับชุมชนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย แยกตามขนาดโรงเรียนอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และอยู่ในระดับ "มาก" ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในโรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก และแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับ "มากที่สุด" ยกเว้น เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่เชิญมาเผยแพร่ข่าวสารและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับพลศึกษาแก่ชุมชน ร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมนันทนาการในชุมชน และเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆ อยู่ในระดับ "มาก" และเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาให้แก่ชุมชนอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ซึ่งสอดคล้องกับ บุชเชอร์ (Bucher, 1975) ที่ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า "ครูพลศึกษาควรปฏิบัติงานให้แก่ชุมชนโดยพยายามจัดกิจกรรมโปรแกรมพลศึกษาบริการสมาชิกส่วนใหญ่ของสังคม เพื่อให้คุณค่าของกิจกรรมพลศึกษาที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างยิ่ง "และงานวิจัยของ มานิต

โกศลอินทรีย์ (2521) พบว่า บทบาทของครูพลศึกษาที่มีต่อชุมชนคือ เป็นผู้นำกิจกรรมของชุมชน และยุพิน จายะภูมิ (2533) พบว่า การปฏิบัติงานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน คือ ครูส่วนใหญ่ให้นักเรียนไปบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีกับชุมชน โดยใช้เวลาในวันหยุดราชการที่เป็นเช่นนี้เพราะชุมชนกับโรงเรียนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน ดังนั้นครูพลศึกษาจึงมีบทบาทในการเข้าร่วมกับชุมชนมากยิ่งขึ้นโดยอาศัยกิจกรรมทางพลศึกษา

6. การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย แยกตามขนาดของโรงเรียนอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ทั้ง 3 ขนาด คือ จิตวิทยาการกีฬา โภชนาการทางกีฬา ชีวกลศาสตร์ สรีรวิทยาการกีฬา และกีฬาเวชศาสตร์ สอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2534) ที่ได้กล่าวไว้ว่า "การพลศึกษาเป็นศาสตร์ของการประยุกต์ศาสตร์ต่างๆ มาใช้ด้วยกันเพื่อให้ศาสตร์ต่างๆที่ได้คิดค้นมาแล้วอย่างดั้นนั้นผสมผสานใช้ให้เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ให้มากที่สุดด้วยเหตุนี้เอง สรีรวิทยาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา สังคมวิทยาการกีฬา และอื่นๆ อันเป็นศาสตร์ย่อยของวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงได้พยายามศึกษาค้นคว้าเพื่อที่จะหาข้อค้นพบในสาขาของตนเองอย่างกว้างโดยไม่หยุดยั้งดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน" ครูพลศึกษาได้ปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬามาโดยตลอดแล้ว แต่มิได้เจาะลึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพียงแต่เป็นการนำมาใช้ผสมผสานกันตามสภาพเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

7. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและเล็ก ได้แก่ ครูพลศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านร่างกาย บุคลิกภาพ ใช้คำพูดที่เหมาะสม สุภาพอ่อนโยน เป็นคนที่ตรงต่อเวลา มีความยุติธรรม ส่งเสริมให้นักเรียน ประชาชน ออกกำลังกาย ต้องเป็นผู้ที่เฝ้าหาความรู้ อยู่ตลอดเวลา ให้ความสำคัญกับวิชาชีพพลศึกษาให้มากขึ้น ควรทำงานอย่างมีแบบแผน ทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี ควรมีการฝึกอบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

หรือศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ได้มาตรฐานเพื่อนำมาปรับปรุง ควรให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ สถานที่ให้อย่างเพียงพอ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์กีฬาที่ทันสมัยผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาและกิจกรรมพลศึกษาอย่างจริงจังและครูพลศึกษาสอนหลายวิชามากจนเกินไป

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูพลศึกษามีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน ด้านที่เกี่ยวกับการประยุกต์วิทยาศาสตร์การกีฬา (โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด) ด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียน (โรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก) ด้านที่เกี่ยวกับชุมชน (โรงเรียนขนาดใหญ่) มีการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (โรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก) ด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียน (โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ, โรงเรียนขนาดกลาง/เล็ก) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ, โรงเรียนขนาดใหญ่) ด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพ (โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" การปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่และขนาดกลาง/เล็กมีความแตกต่างกัน จึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติงานที่ดีมีประสิทธิภาพของครูพลศึกษาเป็นไปตามบทบาทและหน้าที่ซึ่งทำให้การเรียนการสอน การปฏิบัติงานของครูพลศึกษามีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูพลศึกษาในเรื่องการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กปกติ ปรากฏว่าครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "มาก" ควรส่งเสริม สนับสนุนครูพลศึกษาได้มีกรอบรม ศึกษาดูงานตามโรงเรียนศึกษาพิเศษ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น และจะได้สอดคล้องกับนโยบายของการศึกษาในการเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนปกติของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสอนกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอนกิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร

ปรากฏว่าครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "ปานกลาง" และ "มาก" ตามลำดับ ควรจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการเป็นผู้สอนกิจกรรม ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร

2. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับโรงเรียนของครูพลศึกษาในเรื่องการทำงานฝ่ายธุรการ บริการ วิชาการ ปรากฏว่า ครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "มาก" และ "ปานกลาง" ตามลำดับ ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านดังกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

3. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพของครูพลศึกษาในเรื่องการเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เข้าร่วมประชุมสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เขียนตำราหรือเอกสารประกอบการสอนไม่ได้ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ทำการวิจัยเกี่ยวกับพลศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ไม่ได้ปฏิบัติงาน (เฉลี่ย) อยู่ในระดับ "มาก" ครูพลศึกษาจึงควรสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพทางพลศึกษา เข้าร่วมประชุมกับสมาคมวิชาชีพ เขียนตำราหรือเอกสารประกอบการเรียน ทำการวิจัยทางพลศึกษา ซึ่งจะทำให้ครูพลศึกษาได้รับความรู้เพิ่มเติม และยังช่วยส่งเสริมให้วิชาชีพพลศึกษาได้พัฒนาอย่างมีคุณภาพ

4. ครูพลศึกษาควรมีการประชุมสัมมนาด้วยกันภายในโรงเรียน ภายในในกลุ่มโรงเรียน ภายในจังหวัด และเขตการศึกษา และควรจะมีการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงด้านพลศึกษาในจังหวัด เขตการศึกษาหรือภายในประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาอื่น หรือในภาคอื่นของประเทศไทย และศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ

2. ควรจัดมีการศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในด้านที่ปฏิบัติว่าได้ปฏิบัติได้มากหรือน้อยเพียงใด

3. ควรจะมีการศึกษาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาจากการรับรู้ของบุคคลอื่น เช่น ผู้บริหาร ครูในหมวดอื่น นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน